

Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău
Judecător: L. Holevițaia
Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

ÎNCHEIERE

17 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Maria Ghervas, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Autoritatea Națională de Integritate, reprezentată de Cotorobai Svetlana în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Demciucin Igor împotriva Comisiei Naționale de Integritate a Republicii Moldova privind anularea actului administrativ, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, prin care s-au respins apelurile declarate de Demciucin Igor și Cotorobai Svetlana, reprezentanta Autorităților Naționale de Integritate și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 23 septembrie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 08 aprilie 2016, Demciucin Igor s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale de Integritate a Republicii Moldova (în continuare CNI) privind anularea actului administrativ, repararea prejudiciului moral.

La 15 iunie 2016, Demciucin Igor a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând încasarea prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, actul de constatare nr. 02/77 din 24 martie 2016 este ilegal și neîntemeiat, sau în rezultatul verificării, CNI nu a stabilit careva divergențe la capitolul I “Venituri”, capitolul II „Bunuri imobile”, capitolul III „Bunuri mobile”, capitolul V „Cota-parte în capitalul social al societăților comerciale” și capitolul „Datorii”, deci s-a stabilit lipsa diferenței vădite între veniturile realizate pe parcursul anului 2014 și proprietatea dobândită în aceeași perioadă.

Relevă că, la capitolul IV „Active financiare”, subcapitolul I „Conturi bancare, fonduri de investiții, forme echivalente de economisire și investire” din declarația cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2014, Comisia Națională de Integritate a stabilit active financiare deținute de Demciucin Igor, care nu au fost indicate în declarația cu privire la venituri și proprietate, și anume:

Cont de card nr. 22591557687 în lei, deschis la 06 august 2010 la BC „MAIB” SA (titular - declarantul) cu rulaj de 0,00 lei și cu soldul de 7,82 lei la ziua declarării;

Cont curent nr. 223351131235 în euro, deschis la 28 octombrie 2010 la BC „Victoriabank” SA (titular - declarantul) cu rulaj de 0,00 lei și cu soldul de 0,00 lei la ziua declarării;

Cont de card (SINDICARD) nr. 225978560296 în lei, deschis la 17 mai 2013 la BC „Unibank” SA (titular - declarantul) cu rulaj de 0,00 lei și cu soldul de 0,00 lei la ziua declarării.

Susține că, în actul de constatare, CNI a constatat declararea incompletă a bunurilor deținute în proprietate de declarantul Demciucin Igor, procuror în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău și includerea intenționată a datelor eronate în declarația cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2014, însă nu a argumentat în nici un fel, prin ce se confirmă intenția declarantului, de a include date eronate în declarație, având în vedere faptul că, Comisiei i-au fost prezentate declarațiile pe marginea celor trei conturi nedeclarate, care figurează cu rulajul de 0,00 lei/euro și soldul 0,00 lei/euro.

Explică că, contul de card nr. 22591557687 lei deschis la 06 august 2010 la BC „MAIB” SA a fost unul salarial, deschis la angajare de către Procuratura Generală a Republicii Moldova ulterior, Procuratura Generală a încheiat contract cu BC „Banca de Economii” SA, fiind astfel deschis un alt cont de card salarial, iar cel de la BC „MAIB” SA urma a fi închis automat ca rezultat al rezilierii contractului cu Procuratura Generală, fapt confirmat și prin extrasul din contul de card, potrivit căruia ultima alimentare a contului a avut loc la 28 decembrie 2011, iar ultima retragere de bani a avut loc la 02 ianuarie 2012.

Argumentează că, conform extrasului din contul current nr. 223351131235 euro deschis la 28 octombrie 2010 la BC „Victoriabank” SA, ultima tranzacție înregistrată a fost la data de 03 martie 2011, iar despre deschiderea contului de card (Sindicard) nr. 225978560296 lei deschis la 17 mai 2013 la BC „Unibank” SA, reclamantul nu a cunoscut, fiindcă în anul 2013 președintele sindicatului Procuraturii sect. Buiucani, mun. Chișinău a colectat copiile buletinelor de identitate de la colaboratorii Procuraturii sect. Buiucani, mun. Chișinău cu privire la deschiderea contului de card (Sindicard), însă ulterior, nu au fost informați despre deschiderea lor care nici nu au fost activate până la momentul actual.

Invocă că, în Actul de constatare nr. 02JII din 24 martie 2016 a CNI, se

argumentează existența încălcării regimului juridic al declarării veniturilor și proprietății invocând art.4 alin. (1) lit. d) și art. 14 alin. (3) ale Legii nr.1264 din 19 iulie 2002 privind declararea și controlul veniturilor și proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere, potrivit cărora persoanele menționate la art. 3 declară: activele financiare, adică conturile bancare, fondurile de investiții, formele de economisire și investire, plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care încorporează drepturi patrimoniale ale deputatului sau ale membrilor familiei lui, investițiile directe în monedă națională valută străină făcute de el sau de membrii familiei lui, precum și alte active financiare.

Consideră că, în actul de constatare, CNI a constatat declararea incompletă a bunurilor deținute în proprietate de declarantul Demciucin Igor, procuror în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău și includerea eronată a datelor eronate în declarația cu privire la venituri și proprietate pentru a. 2014 însă, nu a argumentat în nici un fel, prin ce se confirmă intenția lui Demciucin Igor, de a include date eronate în declarație, având în vedere că, Comisiei i-au fost prezentate declarațiile pe marginea celor trei conturi nedeclarate, care figurează cu rulajul de 0.00 lei/euro și soldul 0.00 lei/euro.

Menționează că, au fost studiate actele de constatare emise de Comisia Națională de Integritate care sunt publicate pe pagina oficială www.cni.md, în rezultatul cărui fapt, în perioada semestrului II al anului 2015, au fost identificate tocmai 18 acte de constatare, potrivit cărora s-a stabilit că, de către subiecții declarării veniturilor și proprietăților nu au fost indicate în declarații cu privire la venituri și proprietate de la 2 până la 19 conturi bancare, cu rulaj de la 0.00 lei până la 139 242,15 lei/5 650 Euro și soldul de la 0,00 lei până la 255 111,13 lei /1 138,85 Euro, dar CNI a dispus clasarea cazurilor în legătură cu lipsa încălcării intenționate a regimului juridic al declarării veniturilor și proprietății, iar omisiunile admise în conținutul declarațiilor depuse, în opinia Comisiei, sunt neesențiale și nu s-au produs cu rea-credință.

Indică că, la 24 martie 2016, de către CNI în aceeași componentă a fost examinat rezultatul controlului, despre eventuala încălcare a regimului juridic al declarării veniturilor și proprietății pentru anul 2014, admise de către Damaschin N., la care la fel s-a stabilit active financiare deținute, care nu au fost indicate în declarația cu privire la venituri și proprietate, și anume 3 conturi de card cu rulajul 0,00 lei/0,00 Euro/0,00 USD și cu soldul 4,00 lei/7,13 Euro/2,25 USD, iar CNI a dispus clasarea cauzei în legătură cu lipsa încălcării intenționate a regimului juridic al declarării veniturilor și proprietății pentru anul 2014 de către Damaschin N., dar omisiunile admise în conținutul declarațiilor depuse, în opinia Comisiei, sunt neesențiale și nu s-au produs cu rea-credință, astfel, nu este clar, cum poate fi

posibil ca în două cazuri similare, examinate în aceeași zi, de către aceleași 4 persoane, să fie dispuse două soluții radical contradictorii, și anume, într-un caz să fie constatat încălcarea intenționată a regimului juridic al declarării veniturilor și proprietății, iar în alt caz nu.

Specifică că, practica Comisiei Naționale de Integritate a Republicii Moldova nu este uniformă, iar în cazul reclamantului Demciucin Igor, membrii ei nu au fost obiectivi, realizând o comandă a autorului sesizării (directorul SC „Ritlabs” SRL, Maxim Masiutin), care a figurat ca parte în proces în două cauze penale în cadrul cărora urmărirea penală a fost condusă de reclamant în calitate de procuror.

Precizează că, Actul de constatare nr. 02/77 din 21 martie 2016 emis de Comisia Națională de Integritate este neîntemeiat și ilegal, fapt confirmat și prin ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale din 22 aprilie 2016 emisă de Procuratura anticorupție, rezultat al examinării în ordinea art. 274 CPP înregistrat în REI-1 al Procuraturii anticorupție la 01 aprilie 2016 sub nr.16, în baza Actul de constatare nr. 02/77 din 24 martie 2016 întocmit de CNI, fiindcă în rezultatul controlului efectuat s-a constatat că, nu a stabilit ca Demciucin Igor să fi avut intenția directă, de a face declarații necorespunzătoare adevărului, prin omiterea de a include toate bunurile deținute în declarația depusă, astfel, lipsind latura subiectivă a infracțiunii, mai mult ca atât, în acțiunile lui Demciucin Igor în circumstanțele stabilite, lipsește și scopul infracțiunii de fals în declarații, ca element obligatoriu „în vederea producerii unor consecințe”.

Invocă că, în aceeași zi când a fost emis Actul de constatare nr. 02/77 din 24 martie 2016 într-un șir de surse mass-media, au fost publicate articole cu diferite titluri, cu privire la Actul de constatare emis de Comisia Națională de Integritate în privința procurorului Demciucin Igor, prin care a fost lezată grav reputația sa de procuror și șterbită imaginea de persoană cu funcție de demnitate publică, iar cetățenii au fost induși în eroare în ceea ce privește profesionalismul, verticalitatea, obiectivitatea și integritatea sa, precum și comentariile lăsate de către cititorii articolelor date i-au jignit onoarea și demnitatea, iar acest proces nu s-a sfârșit, fiindcă chiar recent la 10 iunie 2016 în Ziarul Național a publicat un nou articol cu titlul: “Averi // „Dreptate” în casta procurorilor”, unde a fost vizat din nou cu privire la Actul de constatare emis de Comisia Națională de Integritate în privința sa la 24 martie 2016.

Menționează că, ca urmare a publicării articolelor date în sursele mass-media, ca rezultat al emiterii ilegale a Actului de constatare nr. 02/77 din 24 martie 2016 de către Comisia Națională de Integritate, în cadrul reprezentării învinuirii de stat în instanțele de judecată, părțile în proces în ședințele de judecată au invocat faptul că, pun la dubii integritatea acuzatorului de stat Demciucin Igor, astfel i-au cauzat un prejudiciu moral enorm, fiind denigrată ireversibil imaginea reclamantului ca procuror - persoană cu funcție de demnitate publică, fapt care consideră că, se va

răsfrânge și asupra carierei sale pe viitor, iar prejudiciul cauzat este ireparabil.

Afirmă că, un prejudiciu moral imens i-a cauzat și faptul sesizării de către CNI a Procuraturii Generale în vederea examinării prin prisma prevederilor art. 352¹ CP, faptul indicării în declarația cu privire la venituri și proprietate a datelor inexacte sau incomplete, fiindcă deținând funcția de procuror, în privința sa, de către Procuratura anticorupție a fost examinată această sesizarea în ordinea art. 274 CPP, de a porni sau nu urmărirea penală, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ CP.

Solicită reclamantul, de a anula actul contestat și de a încasa de la pârât prejudiciul moral cauzat în sumă de 300 000 lei.

La 07 iulie 2016 reprezentantul Comisiei Naționale de Integritate a Republicii Moldova, Cotorobai Svetlana a depus referință la cererea de chemare în judecată, solicitând respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d. 234-235, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 23 septembrie 2016 acțiunea a fost admisă parțial, s-a anulat actul de constatare nr.02/77 din 24 martie 2016 emis de către Comisia Națională de Integritate a Republicii Moldova, s-a încasat de la Comisia Națională de Integritate în folosul lui Demciucin Igor suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat. În rest, acțiunea s-a respins.

La 22 octombrie 2016, Demciucin Igor a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Demciucin Igor și Cotorobai Svetlana reprezentant al Autorității Naționale de Integritate, fiindu-le fixat termen până la 08 februarie 2017 pentru lichidarea neajunsurilor apelurilor.

La 06 februarie 2017 (prin intermediul oficiului poștal) Cotorobai Svetlana, reprezentant al Autorității Naționale de Integritate, a depus cerere de apel motivată (f. d. 9-13, vol. I), solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

La 07 februarie 2017 Demciucin Igor a depus cerere de apel motivată (f. d. 15-20, vol. I), solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, s-au respins apelurile declarate de Demciucin Igor și Cotorobai Svetlana, reprezentantul Autorităților Naționale de Integritate și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 23 septembrie 2016.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a

dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prejudiciul moral suferit de către reclamant a fost stabilit și just evaluat de prima instanță, în deplină corespundere cu prevederile art. 25 alin. (3) și (4) al Legea nr.793-XIV din 10 februarie 2000, motiv pentru care argumentele apelantului Demciucin Igor au fost respinse ca neîntemeiate.

Instanța de apel a reținut că, suma încasată de instanța de fond cu titlu de prejudiciu moral nu este excesivă sau disproporționată în raport cu principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului, se încadrează în noțiunea de „satisfacție echitabilă” al despăgubirilor.

A reiterat că, mărimea prejudiciului moral solicitat de către Demciucin Igor în cuantum de 300 000 lei, este excesivă și exagerată, ținând cont de miza procesului, de posibilitățile bugetului de stat, rezultate din starea de dezvoltare economico-socială a societății, astfel că, prima instanță corect și just a concluzionat asupra cuantumului de 5 000 lei.

La fel, instanța de apel a pus în evidență faptul că, pretinsul prejudiciu moral cauzat de publicarea cu rea-credință a unor informații în mass-media nu pot fi imputate și pot face obiectul altui litigiu, prin urmare aceste alegații a lui Demciucin Igor nu pot fi reținute ca temeinice.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Autoritatea Națională de Integritate, reprezentată de Cotorobai Svetlana a declarat recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017 și a hotărârii Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 23 septembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie respinsă integral.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din 09 februarie 2017 a fost expediată recurentului la 24 februarie 2017 (f.d. 56, vol. II). Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 425 CPC, consideră recursul depus la 23 martie 2017 în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 13 aprilie 2017, în adresa lui Demciucin Igor a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Autoritatea Națională de Integritate, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a reiterat argumentele de fapt expuse în cererea de apel și anume, instanța nu a aplicat legea materială care trebuia

aplicată și a aplicat legea materială care nu trebuia să fie aplicată, eronat a aplicat legea.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, completul atestă că, recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, completul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că, argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, completul constată că, argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) CPC stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) CPC constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că, aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de către Autoritatea Națională de Integritate, reprezentată de Cotorobai Svetlana, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Autoritatea Națională de Integritate, reprezentată de Cotorobai Svetlana ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Recursul declarat de către Autoritatea Națională de Integritate, reprezentată de Cotorobai Svetlana, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea